

Hipodermoclisi: alternativa en Geriatria?

Els últims anys s'ha posat en evidència un canvi en la tipologia del pacient ingressat a les Unitats de Geriàtriques d'Aguts (UGA). La major supervivència dels més fràgils, juntament amb l'envelliment poblacional ha generat un increment progressiu de la complexitat dels pacients que ingressen en aquestes unitats. Això ens obliga a replantejar la idoneïtat dels actuals abordatges terapèutics i de les seves vies d'administració.

En els pacients geriàtrics hi tendeixen a confluïr diferents factors com la fragilitat vascular, el deteriorament de la mobilitat, l'alteració de l'estat mental i les alteracions de la deglució, que confereixen una especial particularitat a aquest grup poblacional i dificulten la identificació de la via d'administració més adequada. Sempre s'ha defensat la via oral com la d'elecció per a l'administració de fàrmacs i en el tractament de la deshidratació lleu-moderada. En els pacients geriàtrics, aquesta via pot no ser efectiva en moments puntuals (degut a trastorns cognitius i alteracions a la deglució) traduint-se en un excés de consum del temps d'infermeria i en un increment de les broncoaspiracions.

En aquests casos d'intolerància a la via oral i de deshidratació lleu-moderada, o de risc de presentarla, és quan la cerca d'una via accessòria pren rellevància.

Als hospitals d'aguts, el més habitual és l'ús de la

Els dos metges residents que han fet l'estudi, Dr. Ignasi Sáez i Dr. Òscar Duems

via endovenosa per a la reposició hídrica i administració farmacològica, com a alternativa a la via oral. Tanmateix, aquesta via pot suposar sovint una major incomoditat en pacients geriàtrics.

La punció venosa provoca dolor. La col·locació d'un catèter endovenós pot incrementar el risc d'infeccions, obstruccions i extravassacions. El manteniment de la via pot causar molèsties, limitant la mobilitat global de l'ancià i generant major ansietat, desorientació i inquietud psicomotriu, arribant fins i tot a la necessitat de contenció mecànica per evitar-ne la seva retirada. Tot això fa de la via endovenosa una opció de dubtable elecció en pacients geriàtrics estables hemodinàmicament.

La hipodermoclisi (infusió de fluids en el teixit subcutani) va esdevenir un mètode acceptat per a la reposició de líquids a les primeres dècades del segle passat. Caiguda en desús als anys 50, degut a raons descrites recentment com a "l'utilització inapropiada d'una tècnica enginyosa" i per la posada en pràctica de la via endovenosa, ha resorgit recentment com una via segura i una alternativa viable. En els últims anys, han aparegut publicacions que demostren la utilitat d'aquesta via en pacients ancians en diferents escenaris clínics, demostrant la no inferioritat del tractament (fins i tot superioritat en certs subgrups poblacionals) comparant-se amb la via endovenosa, tant en la reposició com en manteniment hídrics.

En un intent de regularitzar l'ús d'aquesta tècnica, un grup multidisciplinari d'experts va formular les **Guies de Pràctica Clínica per a l'ús de l'Hipodermoclisi**. No obstant, pocs són els professionals que coneixen suficientment aquesta via per indicar-la de manera rutinària i per generar canvis a les polítiques hospitalàries i assegurar així aquesta possibilitat a la majoria d'ancians susceptibles de beneficiar-se'n.

El present estudi sorgeix d'una d'aquestes unitats geriàtriques d'aguts, on la cerca de la millor via d'administració és cada cop més una necessitat imperiosa. L'objectiu és demostrar la utilitat d'aquesta senzill tècnica a l'aplicar-se de manera rutinària en el tractament de la deshidratació lleu-moderada.

L'estudi compararà la via subcutània envers a, probablement, el gold standard, la via endovenosa, com a via d'infusió en pacients amb intolerància a la via oral i deshidratació lleu-moderada (o quan l'aportació de líquids es consideri deficient) i es desenvoluparà a la Unitat de Geriatria d'Aguts de l'Hospital General de Granollers durant un període de 12 mesos.

📍 Telèfons d'interès

- Hospital General de Granollers 93 842 50 00
- Urgències 93 842 50 31
- Urgències Centre 93 860 47 70
- Emergències 112
- Bombers de la Generalitat de Catalunya 085

Fes-te voluntari!

Si teniu interès a formar part del col·lectiu de voluntaris del nostre Hospital, només heu de trucar al telèfon imprès a sota i la coordinadora del voluntariat serà qui us informarà i donarà resposta a les preguntes o dubtes que tingueu. Som un grup de persones amb un bon tarannà, il·lusió i entusiasme que volem saber-ho transmetre. Us hi esperem!

· Tel. 695 228 950 ·

